

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου

Λυκειακός Κύκλος

Γ΄ ΕΤΟΣ

Ομάδα Αναλυτικού Προγράμματος Λογοτεχνίας:

Θεοδόσης Πυλαρινός, Ομότιμος Καθηγητής του Ιόνιου Πανεπιστημίου, Ακαδημαϊκός Επόπτης

Δρ Λεωνίδα Γαλάζης, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Υπεύθυνος Ο.Α.Π.

Χρυσούλα Αλεξάνδρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Συνυπεύθυνη Ο.Α.Π.

Δρ Χλόη Δημητρίου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Συνυπεύθυνη Ο.Α.Π.

Ευτυχία Γεωργίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Έλενα Ματσάγου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σαλώμη Χατζηνεοφύτου, Λειτουργός Π.Ι., Α.Π. Λογοτεχνίας

Σημείωση: Το παρόν Α.Π. βασίζεται στο ισχύον Α.Π. Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου
(από όπου αντλούνται αυτούσια παραθέματα), με τις αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις.

Σεπτέμβριος 2023

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Περιεχόμενα

1. Σκοποί του μαθήματος Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου	3
1.1 Γενικός σκοπός	3
1.2 Επιμέρους σκοποί.....	3
2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις	4
2.1 Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας.....	4
2.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία	4
2.3 Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης	5
3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)	7
4. Ενδεικτικό Περίγραμμα Περιεχομένου	9
5. Αξιολόγηση	12
5.1 Σκοπός της αξιολόγησης.....	12
5.2 Μορφές αξιολόγησης	12
5.2.1 Αρχική αξιολόγηση.....	12
5.2.2 Διαμορφωτική αξιολόγηση	12
5.2.3 Τελική αξιολόγηση.....	13
5.3 Τεχνικές αξιολόγησης.....	13

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

1. Σκοποί του μαθήματος Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)

1.1 Γενικός σκοπός

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος) είναι η απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή, η διαμόρφωση αξιών – στάσεων – συμπεριφορών μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα και η απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων του εγγράμματου ανθρώπου του 21^{ου} αιώνα.

1.2 Επιμέρους σκοποί

Η διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας εδράζεται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά το γνωστικό περιεχόμενο που στοχεύει στην απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή και αποσκοπεί ειδικότερα στην κατανόηση των ιδιαίτερων τρόπων, με τους οποίους η λογοτεχνία επεξεργάζεται και ανασυγκροτεί την πραγματικότητα, στη γλωσσική-αισθητική αγωγή των μαθητών, στην απόκτηση σφαιρικής γνώσης διά μέσου του «διαλόγου» της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης και άλλα γνωστικά αντικείμενα (διαθεματικότητα) και στην καλλιέργεια σταθερής αναγνωστικής σχέσης με τη λογοτεχνία και εκτός σχολικού περιβάλλοντος. Ο δεύτερος άξονας αφορά το αξιακό περιεχόμενο, με βάση το οποίο διαμορφώνονται αξίες, στάσεις και συμπεριφορές μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα, ώστε οι μαθητές να ευαισθητοποιούνται απέναντι στην πολιτισμική τους κληρονομιά, να προτρέπονται στην προάσπιση θεμελιωδών αξιών και του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ελευθερία, δικαιοσύνη, δημοκρατία, αλληλεγγύη, σεβασμός της ετερότητας, κοινωνική υπευθυνότητα, αγωνιστικότητα κ.ά.), να καλλιεργούν το αισθητικό τους κριτήριο και να αξιοποιούν τον ελεύθερό τους χρόνο με δημιουργικές δραστηριότητες. Τέλος, ο τρίτος άξονας αφορά την απόκτηση δεξιοτήτων που συντελούν στην καλλιέργεια γενικότερων ικανοτήτων, όπως η αναλυτική και η συνθετική σκέψη, η δημιουργική φαντασία, η κριτική ικανότητα και διαχείριση της γνώσης, καθώς και η αναγνώριση της ύπαρξης ποικίλων οπτικών γωνιών.¹

Ειδικότερα για το μάθημα της Λογοτεχνίας που διδάσκεται στα πλαίσια του Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος), είναι θεμελιώδεις οι μαθητές/-τριες να κατανοούν τα λογοτεχνικά κείμενα και να τα προσλαμβάνουν ψυχοσυναισθηματικά, μέσω βιωματικών προσεγγίσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αντλούν βασικές πληροφορίες από αυτά τα κείμενα, να εντοπίζουν σημαντικές ιδέες και να τα ερμηνεύουν με βάση τις προσωπικές τους εμπειρίες που πηγάζουν από την καθημερινότητα και την κοινωνική πραγματικότητα.

¹ Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, «Γενικοί σκοποί του μαθήματος της Λογοτεχνίας» <http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ΄ ΕΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις

2.1 Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

Ο/Η εκπαιδευτικός αναμένεται να καλύψει όλους τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας, επιλέγοντας τους κατάλληλους κάθε φορά για το μάθημα, με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή αυτών των Δεικτών, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών/-τριών του. Για τους δείκτες επιτυχίας Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου Κοινού Κορμού, βλ. Αναλυτικό Πρόγραμμα: <http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>.

2.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας είναι μια παιδαγωγική προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία οι εκπαιδευτικοί αποδέχονται τη διαφορετικότητα των μαθητών/-τριών και οικοδομούν τη γνώση με στόχο τη μέγιστη ανάπτυξη κάθε παιδιού και την ατομική του επιτυχία.

Ο/Η εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τι διδάσκει αλλά και ποιους διδάσκει. Πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το Αναλυτικό Πρόγραμμα, να έχει ευελιξία, προσαρμοστικότητα ανάλογα με τις μαθησιακές ανάγκες, τις δυνατότητες, τις ικανότητες, τις κλίσεις, τα ταλέντα, τα ειδικά (επαγγελματικά) ενδιαφέροντα και τις δυσκολίες των μαθητών/-τριών του/της και να οργανώνει έγκαιρα το διδακτικό του υλικό, ώστε να εφαρμόζει διαφοροποιημένη/εξατομικευμένη διδασκαλία, ανάλογα με τον βαθμό ετοιμότητας κάθε μαθητή/-τριας, το ενδιαφέρον που επιδεικνύει (έλξη, περιέργεια, επαγγελματικές επιλογές και στόχοι) και τον μαθησιακό του χαρακτήρα (τον τρόπο, με τον οποίο μαθαίνει).

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στοχεύει στο σύνολο της τάξης, καθώς και σε κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά, και η αποτελεσματική εφαρμογή της δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/-τριες να αναπτυχθούν σε προσωπικό επίπεδο, κατακτώντας ένα βασικό σώμα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι βασικές αρχές εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας είναι:

- Επικέντρωση στα ουσιώδη
- Διαφοροποίηση του περιεχομένου (θεματική ενότητα, στρατηγικές προσέγγισης, έννοιες, χρήση πολλαπλών κειμένων, χρήση ποικίλων υλικών)
- Διαφοροποίηση της διαδικασίας (διαφοροποιημένες δραστηριότητες, προσαρμοσμένες στο περιεχόμενο κάθε θεματικής ενότητας)
- Διαφοροποίηση του αποτελέσματος (αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσω της ποικιλίας των εργασιών που ανατίθενται)
- Ανταπόκριση στη διαφορετικότητα των μαθητών/-τριών (απαιτείται γνώση της μαθησιακής ικανότητας κάθε μαθητή/-τριας)
- Ευέλικτη εργασία στην τάξη
- Ποικιλία στο είδος των εργασιών που ανατίθενται κατ' οίκον, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών
- Ανάπτυξη στενής συνεργασίας ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και στους/στις μαθητές/-τριες
- Προώθηση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής εργασίας
- Εφαρμογή πολλαπλών μορφών αξιολόγησης

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

- Συνεχής αξιολόγηση των αναγκών των μαθητών/-τριών

Σύμφωνα με τις πιο πάνω αρχές, ο/η εκπαιδευτικός εστιάζει στην κατανόηση του λογοτεχνικού κειμένου και οργανώνει τις πληροφορίες με βάση και τα βιώματα των μαθητών/-τριών, κατασκευάζοντας νοηματικούς χάρτες, ιστούς και δενδροδιαγράμματα, όπου αυτό χρειάζεται, ώστε να απευθύνεται στα διαφορετικά μαθησιακά γνωρίσματα των μαθητών/-τριών/ του/της.

2.3 Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει ποικίλες μεθόδους διδασκαλίας και τρόπους οργάνωσης της τάξης, ανάλογα με τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας που επιθυμεί να καλύψει. Ενδεικτικά προτείνονται οι εξής:

- Βιωματική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες εμπνέονται τη γνώση μέσω της εμπειρίας που αποκτούν κατά τη διαδικασία της μάθησης. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο συσχετισμός της μαθησιακής διαδικασίας με την καθημερινή ζωή των μαθητών/-τριών και την κοινωνική πραγματικότητα. Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν καλύτερα μέσω της παρατήρησης, της εμπειρίας και της εμπλοκής στη διαδικασία της μάθησης, με αποτέλεσμα να αναδεικνύονται τα ενδιαφέροντά τους, να τονώνεται η αυτοεκτίμησή τους και να κατακτούν τη γνώση.
- Συνεργατική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες εργάζονται από κοινού και ο κάθε ένας/η κάθε μία συμμετέχει ενεργά σε μία ομαδική δραστηριότητα που έχει προσδιοριστεί με ακρίβεια. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει καθοδηγητικό ρόλο και επεμβαίνει, όπου κρίνεται απαραίτητο. Ο συγκεκριμένος τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας μπορεί να εφαρμοστεί στο μάθημα της Λογοτεχνίας, στην περίπτωση που οι δραστηριότητες είναι δημιουργικές και απλές, ώστε όλοι οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να συμμετέχουν παραγωγικά (π.χ. διανομή ρόλων/συζήτηση σκηνοθετικών οδηγιών στην περίπτωση δραματοποίησης ενός λογοτεχνικού κειμένου που επεξεργάστηκαν στη Λογοτεχνία).
- Διερευνητική μέθοδος: Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε ένα ερώτημα υπό μορφή προβλήματος και, για να το πράξουν, σχεδιάζουν, με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού, την προσέγγιση που θα ακολουθήσουν. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να εφαρμόσει τη συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας, αξιοποιώντας ερωτήματα που οι ίδιοι οι μαθητές/-τριες θέτουν κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας των προτεινόμενων θεματικών εννοιών οι οποίες και σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα και τα βιώματά τους. Η διερευνητική μέθοδος μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά, μαζί με τις άλλες μεθόδους διδασκαλίας, και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της οι μαθητές/-τριες μπορούν, αν κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο, να χρησιμοποιήσουν τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, τόσο κατά τη διαδικασία έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των εργασιών.
- Αυτόνομη μάθηση: Οι μαθητές/-τριες αναλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη της μάθησής τους, θέτοντας προσωπικούς στόχους και επιλέγοντας τις κατάλληλες στρατηγικές. Λόγω της δυσκολίας που ενδεχομένως χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη μάθηση, προτείνεται να αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός δραστηριότητες, τις οποίες θα μπορούν οι μαθητές/-τριες να διεκπεραίωνουν χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να είναι

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

σύμφωνες με τον μαθησιακό χαρακτήρα των μαθητών/-τριών και τα ενδιαφέροντά τους. Η αυτόνομη μάθηση μπορεί να συσχετιστεί με τα ειδικά επαγγελματικά ενδιαφέροντα και στόχους κάθε μαθητή/-τριας. Ο στόχος εφαρμογής της συγκεκριμένης μορφής μάθησης είναι η σταδιακή αυτονόμηση του/της μαθητή/-τριας.²

Από τις προτεινόμενες μεθόδους διδασκαλίας επιλέγονται από τον/την εκπαιδευτικό εκείνες που κρίνονται κατάλληλες για τους συγκεκριμένους μαθητές/-τριες.

---

² Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αντλήσει χρήσιμο υλικό και διδακτικές προτάσεις α) από το «Ευρετήριο των Ψηφιακών Πόρων και Εργαλείων του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τα Γλωσσικά Μαθήματα»: <http://www.greek-language.gr/greekLang/portal/blog/archive/2017/11/16/8249.html> και β) από το διαδικτυακό περιβάλλον «Πρωτεύας»: <http://proteas.greek.language.gr/>

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος) η ύλη αναδομείται, στο πλαίσιο της ιστορικής-γραμματολογικής κατάταξης των κειμένων, και προτείνεται τόσο ο συνδυασμός με διακειμενικές και, όπου είναι δυνατόν, και με διαθεματικές προσεγγίσεις, όσο και η αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και άλλου εποπτικού υλικού.

1. Η αρχή της συνεξέτασης μορφής-περιεχομένου διέπει κάθε μάθημα Λογοτεχνίας σε όλες τις φάσεις του, από την πρόκληση ενδιαφέροντος έως την αξιολόγηση, προφορική και γραπτή. Για τον σκοπό αυτό, ο διδάσκων/η διδάσκουσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε ερωτήσεις και δραστηριότητες που προωθούν την υλοποίηση της πιο πάνω αρχής και ασκεί τους/τις μαθητές/-τριες του/της τόσο στην αξιοποίηση του σχολικού *Λεξικού λογοτεχνικών όρων* όσο και στη χρήση των όρων αυτών στον προφορικό και στον γραπτό λόγο.
2. Στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της αξιολόγησης, και με οδηγό τους σχετικούς δείκτες, τοποθετείται ο λογοτεχνικός γραμματισμός, όχι ως διδασκαλία θεωρίας της λογοτεχνίας ερήμην των κειμένων, αλλά πάντοτε σε συνάρτηση με τα εκάστοτε κείμενα και με στόχο την ανάδειξη της λογοτεχνικότητάς τους. Απώτερος σκοπός της διδασκαλίας των στοιχείων λογοτεχνικού γραμματισμού είναι να καταστούν, σταδιακά, οι μαθητές και οι μαθήτριες επαρκείς αναγνώστες της λογοτεχνίας.
3. Οι δύο πιο πάνω αρχές διδασκαλίας δεν αναιρούν τον ανθρωποκεντρικό και αξιακό χαρακτήρα του μαθήματος. Συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς ακρότητες και υπερβολές, ώστε να μην υποβαθμίζεται το αξιακό περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων.
4. Στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος, που ακολουθεί, δίνονται τα κείμενα που προτείνονται για συστηματική διδασκαλία, ο διαθέσιμος χρόνος σε διδακτικές περιόδους, καθώς και συνακόλουθες προτάσεις διακειμενικής και διαθεματικής ανάγνωσης, που δεν εξαντλούν ασφαλώς το εύρος των διαθέσιμων αναφορών και ερμηνευτικών προτάσεων των κειμένων. Από την άλλη, είναι σημαντικό να προσεχθεί ότι η συνανάγνωση των κειμένων δεν ενδείκνυται να υποβαθμίζεται ως σύντομη κατακλείδα του μαθήματος, αλλά πρέπει να εντάσσεται λειτουργικά σε αυτό και κατά διαστήματα να αξιολογείται, δεδομένου ότι η εξέταση των μαθητών σε αδίδακτο λογοτεχνικό κείμενο, για σύγκριση με διδαγμένο, εισάγεται στα διαγωνίσματα και στα εξεταστικά δοκίμια Λογοτεχνίας του Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ΄ ΕΤΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ✿ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β΄ Γενικού Λυκείου, Β΄ Τεύχος, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012. = Κ.Ν.Ε.Λ. Β΄
- ✿ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ΄ Γενικού Λυκείου, Γ΄ Τεύχος, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012. = Κ.Ν.Ε.Λ. Γ΄
- ✿ *Ανθολογία Νεοελληνικής Ποίησης*, Για τη Γ΄ Λυκείου, ΥΑΠ, Λευκωσία, 2004.=ΑΝΠ Γ΄
- ✿ *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β΄, ΥΠΠ, ΠΙ, ΥΑΠ, Λευκωσία, 2015. = Κ.Κ.Λ. Β΄
- ✿ *Λεξικό λογοτεχνικών όρων*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2004. = Λ.Λ.Ο.
- ✿ *Δημιουργική Γραφή*, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία, 2012

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΛΗΣ (1 Ω/Ε: 28 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

- ✚ Σημείωση 1: Στη στήλη *ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ* σημειώνονται τα κείμενα που προορίζονται για συστηματική διδασκαλία, είναι δηλαδή διδακτέα και εξεταστέα.
- ✚ Σημείωση 2: Στη στήλη *ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ* προτείνονται κείμενα που μπορούν να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί, ο καθένας κατά την κρίση του και με δυνατότητα ατομικής επιλογής, στο πλαίσιο της διακειμενικότητας και της συνανάγνωσης-συνεξέτασης των κειμένων, ανάλογα με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, τα ενδιαφέροντα και το επίπεδο των μαθητών/-τριών τους.
- ✚ Σημείωση 3: Οι περίοδοι που σημειώνονται στην τελευταία στήλη (*ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ*) είναι ενδεικτικές.

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ΄ ΕΤΟΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

4. Ενδεικτικό Περίγραμμα Περιεχομένου

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (15 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<ul style="list-style-type: none"> Κ. Π. Καβάφης, «Αλεξανδρινοί βασιλείς» (ΑΝΠ Γ΄, 50-51) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανίχνευση των γνωρισμάτων της ποίησης του Κ. Π. Καβάφη στα υποχρεωτικά κείμενα, αλλά και σε άλλα που σημειώνονται πιο κάτω. ▪ Μπορούν, ακόμη, να προσεγγισθούν κατά τρόπο διακειμενικό – σε σχέση με το διδασκόμενο ποίημα του Καβάφη – τα ποιήματα: «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον» (ΑΝΠ Γ΄, 47), «Τείχη» (ΑΝΠ Γ΄, 40), «Τα παράθυρα» (ΑΝΠ Γ΄, 41), «Ο βασιλεύς Δημήτριος» (ΑΝΠ Γ΄, 47), «Θερμοπύλες» (ΑΝΠ Γ΄, 43), «Che fece... il gran rifiuto» (ΑΝΠ Γ΄, 43), «Όσο μπορείς» (ΑΝΠ Γ΄, 49-50), «Εν Σπάρτη» (ΑΝΠ Γ΄, 49), «Επιτύμβιον Αντιόχου, βασιλέως Κομμαγηνής» (ΑΝΠ Γ΄, 51-52). ➤ Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει τις ακόλουθες ταινίες-παραγωγές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου (ΠΙΚ): «Κ.Π. Καβάφης, εγκλεισμός και παγίδευση» και «Το σπίτι του Κωνσταντίνου Καβάφη, Ο κλειστός τόπος της μοναχικότητας» (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?cat=35) 	<p align="center">2</p>

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ΄ ΕΤΟΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Γιώργος Σεφέρης, «Ελένη» (ΚΝΕΛ Β΄, 208-212 ή ΑΝΠ Γ΄, 86-88) • Οδυσσέας Ελύτης, <i>Άξιον εστί</i>, «Τα Πάθη», «Άσμα δ΄» (ΑΝΠ Γ΄, 140-141) • Γιάννης Ρίτσος: <i>Αποχαιρετισμός</i>: το απόσπασμα από την έξοδο του ποιήματος «Όλο ετοιμάζομαι να φύγω ... Γεια σας» (ΑΝΠ Γ΄, 205-207) • Γιώργος Ιωάννου, «†13-12-43» (ΚΝΕΛ Γ΄, 275-277) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προτείνεται η αξιοποίηση της ταινίας-παραγωγής του ΠΙΚ «Ελένη» (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?cat=35) ➤ Να προσφερθεί με απλή ανάγνωση το ποίημα του Μ. Αναγνωστάκη «Επίλογος» (ΑΝΠ Γ΄, 291). 	<p align="center">3</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p>
<p>Λογοτεχνικό Βιβλίο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, <i>Αστροφεγγιά</i>, Α΄ Μέρος: Εισαγωγή, Δομή, Περιεχόμενο</p>		<p align="center">2</p>
<p>Επανάληψη – Διαγώνισμα: 2 περίοδοι</p>		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ΄ ΕΤΟΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (13 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Διδώ Σωτηρίου, «Οι νεκροί περιμένουν» (ΚΝΕΛ Γ΄, 173-179) 		2
<ul style="list-style-type: none"> • Μανόλης Αναγνωστάκης, «Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.» (ΚΝΕΛ Γ΄, 54-55) 		2
<ul style="list-style-type: none"> • Τάκης Σινόπουλος, «Φίλιππος» (ΚΝΕΛ Γ΄, 17-18) 		1
<ul style="list-style-type: none"> • Παντελής Μηχανικός, «Ονήσιλος» (ΚΚΛ Β΄, 197) 		1
<ul style="list-style-type: none"> • Κυριάκος Χαραλαμπίδης, «Στα στέφανα της κόρης του» (ΚΝΕΛ Γ΄, 118) 		1
<ul style="list-style-type: none"> • Γ. Φ. Πιερίδης, «Ο πορτοκαλόκηπος», (ΚΚΛ Β΄, 227-231) 		2
Λογοτεχνικό Βιβλίο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, Αστροφεγγιά, Β΄ Μέρος		2
Επανάληψη – Διαγώνισμα: 2 περίοδοι		

5. Αξιολόγηση

5.1 Σκοπός της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος των Νέων Ελληνικών και αφορά σε εκείνες τις διαδικασίες που ακολουθούνται με στόχο την εκτίμηση της πορείας των μαθητών/-τριών και κατά συνέπεια τη διαρκή βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι διαδικασίες που σχετίζονται με την αξιολόγηση εστιάζουν στην ενημέρωση των μαθητών/-τριών, των γονέων/κηδεμόνων τους και των ίδιων των εκπαιδευτικών για το αποτέλεσμα της πορείας που εφαρμόζεται, και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ο κάθε/η κάθε εκπαιδευτικός οδηγείται στον επανασχεδιασμό των πρακτικών που εφαρμόζει, με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας.

5.2 Μορφές αξιολόγησης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές μορφές αξιολόγησης, οι οποίες στοχεύουν στην ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτές οι μορφές είναι η αρχική (διαγνωστική) αξιολόγηση, η διαμορφωτική (συντρέχουσα) και η τελική.

5.2.1 Αρχική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί σε πρώτο στάδιο το επίπεδο ετοιμότητας των μαθητών/-τριών, προσδιορίζοντας τις ακριβείς μαθησιακές τους δυνατότητες και αδυναμίες, ώστε να είναι σε θέση να προσαρμόζει και να τροποποιεί τη διδασκαλία με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας, σύμφωνα με τη μαθησιακή ικανότητα κάθε μαθητή/-τριας. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί το πρώτο λογοτεχνικό κείμενο που προτείνεται στο Α.Π. για να αξιολογήσει τους μαθητές/-τριες σε σχέση με την αναγνωστική αποκωδικοποίηση του συγκεκριμένου κειμένου, την κατανόηση, και την ικανότητα αναδιήγησης του περιεχομένου, την ανάπτυξη προβληματισμού γύρω από το κεντρικό θέμα και τους επιμέρους θεματικούς άξονες, καθώς και την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σε σχετική με το κείμενο θεματολογία.

5.2.2 Διαμορφωτική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στοχεύοντας στον συνεχή έλεγχο της πορείας κάθε μαθητή/-τριας, και προσαρμόζει τις τεχνικές που εφαρμόζει, ανάλογα με τα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας, που έχει επιλέξει κάθε φορά, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση και στην αισθητική απόλαυση ενός λογοτεχνικού κειμένου, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης με αφορμή από το κείμενο και στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σχετικού με αυτό, καθώς και σε συνάρτηση με τις εμπειρίες των μαθητών/-τριών.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Γ' ΕΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

5.2.3 Τελική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί όταν ολοκληρώνεται η εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. στο τέλος του μαθήματος, μετά την ολοκλήρωση μιας ενότητας), στοχεύοντας στην αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των Δεικτών Επιτυχίας που έχουν προκαθοριστεί. Το αποτέλεσμα της τελικής αξιολόγησης οδηγεί τον/την εκπαιδευτικό σε ολοκληρωμένη εικόνα της προόδου των μαθητών/-τριών, και καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να επιτυγχάνονται όλοι οι Δείκτες Επιτυχίας που έχουν επιλεγεί. Τα δοκίμια γραπτής αξιολόγησης δομούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να συνάδουν με τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας. Ωστόσο, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/-τριών του/της και να διαμορφώνει με τέτοιο τρόπο το εξεταστικό δοκίμιο, ώστε να ανταποκρίνεται στα μαθησιακά τους επίπεδα

5.3 Τεχνικές αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο/η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές τεχνικές αξιολόγησης. Πέραν της προφορικής αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του μαθήματος, της ανάθεσης κατ' οίκον εργασιών και των γραπτών διαγωνισμάτων και τελικών εξετάσεων, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τους μαθητές/-τριες μέσω της καθημερινής διδασκαλίας στην τάξη και, πιθανόν, των μικρών εργασιών που αναθέτει. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δημιουργικές εργασίες, οι οποίες σχετίζονται με ζητήματα της καθημερινής ζωής, καθώς επίσης και σε εργασίες που απευθύνονται σε μαθητές με διαφορετικούς τύπους νοημοσύνης, με έμφαση στον γλωσσικό, οπτικό/χωρικό, κιναισθητικό, διαπροσωπικό και μουσικό τύπο. Τέλος, δίνεται έμφαση στην αυτοαξιολόγηση των μαθητών, κατά την οποία οι μαθητές/-τριες καλούνται να προβληματιστούν για την πορεία και το αποτέλεσμα των εργασιών τους, να αναθεωρήσουν τους στόχους που έχουν θέσει και τα μέσα που χρησιμοποιούν, συμμετέχοντας πιο ενεργά στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία.